

BİYOGRAFİ / OTOBİYOGRAFİ

1. Biyografi

Siyaset, bilim, sanat, spor vb. alanlarda tanınmış bir kişinin hayatının anlatılmasıyla oluşturulan yazı türüdür.

Bu yazıyı yazan kişi (kurmaca kişi değil, yazar) bilgi, belge bazen anılar ve tanıklara dayanılarak, tarafsız ve gerçekçi bir şekilde anlatması gerekir.

Biyografide dil sade, açık olmalıdır.

Yazarken kronolojik bir sıra takip edilmelidir.

2. Otobiyografi

Yazarın kendi yaşam öyküsünü kronolojik bir sırayla sade, açık ve olabildiğince nesnel bir dil ile yazdığı; bilgi, belge ve tanıklara bağlı aynı zamanda yazarın iç dünyasına dönük olan otobiyografilerde anılara yer verilebilir.

BİYOGRAFİ VE OTOBİYOGRAFİ TÜRÜYLE BENZERLİK GÖSTEREN TÜRLER

Monografi: Monografi yalnız bir kişi hakkında değil aynı zamanda bir yeri bir eseri bir konuyu ya da bir olayı esas alıp, yalnız onunla ilgili yazılır.

Öz Geçmiş: Bunu yazan kişi o zamana kadar elde ettiği bilgi, beceri ve tecrübeler aynı zamanda öğrenim durumunu, iş tecrübelerini ve özelliklerini eksiksiz yazdığı türdür. Bu tür genellikle iş başvuruları için kullanılır.

Hal Tercümesi: Osmanlı Dönemi'nde yazılan, daha çok öz geçmiş özelliği gösteren eserlerdir.

Portre: Biyografideki gibi bir kişiyi esas alır fakat o kişinin ayırt edici bir özelliği anlatılır. Bu ayırt edici özellik yalnızca fiziki bir özellik değil aynı zamanda o kişinin iç dünyası, duygusu, düşüncesi ve karakterinin anlatıldığı ruhsal portre vardır.

3. Tezkire

– Eski dönemlerde önemli kişilerin özellikle de şairlerin anlatıldığı ve eserlerinden örneklerin de yer aldığı düz yazı türü olup genellikle mukaddime (giriş), şairlerin ve eserlerinin tanıtıldığı asıl metin ve hatime (bitiş) bölümünden oluşur.

- **Türk edebiyarındaki ilk tezkire örnekleri Al Şir Nevai'nin Mecalisü'n-Nefais,**
- **Anadolu sahasındaki ilk tezkire Sehi Bey'in Heşt Behişt'tir.**

Hâl tercümesi: Osmanlı Dönemi'nde yazılan, daha çok öz geçmiş özelliği gösteren eserlerdir.

Portre:

Bir kişiyi ayırt edici yönleriyle tanıtmayı amaçlayan yazılardır.

Kişiyi yalnızca dış görünüşüyle yansıtan portreye fiziksel portre; kişinin iç dünyasını, duygularını, düşüncelerini, huy ve karakter özelliklerini anlatan portreye de ruhsal portre denir.

Portrelerin çoğunda bu iki türün özellikleri bir arada bulunur.

Öz Geçmiş Yazma Aşamaları

İlk adım kişisel bilgilerin yani ismin, doğum tarihinin ve yerinin, medeni durumun, askerlik durumunun vb. yazılması.

İletişim bilgilerinin belirtilmesi.

Öğrenim bilgileri.

İş deneyimleri yazılmalı.

Yeterlilik bilgileri yani bilgisayar, yabancı dil vb.

Kişinin ilgili olduğu alanların yazılması.

Ödüller(varsa)

Referanslar(istenirse)